

Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2015

De raad van de gemeente Renkum;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 3 november 2015;

gelet op de artikelen 95, 96, eerste en tweede lid en 97 en 147 van de Gemeentewet, de artikelen 22, eerste lid, 23, eerste lid, 27a, vijfde lid, van het Rechtspositiebesluit wethouders, en de artikelen 4, 7a, vierde lid, 13, tweede lid, 14, eerste lid, en 15, van het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden;

besluit

vast te stellen de Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden Renkum 2015

Hoofdstuk I Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- commissie: commissie ingesteld op grond van artikel 82, 83 of 84 van de Gemeentewet; voor de gemeente Renkum betreffen dit de raadscommissies en de commissies met een bijzondere beroepsmatige deskundigheid;
- bijzondere commissie: commissie met een andere grondslag dan artikel 82, 83 of 84 van de Gemeentewet; voor de gemeente Renkum betreffen dit de Woon adviescommissie, de WWB adviesraad en de WMO adviesraad en de Commissie ruimtelijke kwaliteit;
- commissielid: lid van een commissie.

Artikel 2 Werkkostenregeling

Gezien de Wet op de loonbelasting 1964 wijst de gemeente als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van die wet aan de vergoedingen en verstrekkingen als bedoeld in artikel 13a van het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden respectievelijk als bedoeld in artikel 28a van het Rechtspositiebesluit Wethouders.

Hoofdstuk II Voorzieningen voor raadsleden

Artikel 3 Berekening en betaling vaste vergoedingen

1. Hij, die gedurende een deel van het kalenderjaar raadslid is geweest ontvangt de vergoedingen, bedoeld in de artikelen 2, 8a en 8b van het Rechtspositiebesluit raads- / en commissieleden, naar evenredigheid van het aantal dagen dat hij in dat jaar raadslid is geweest.
2. De vergoedingen als bedoeld in de artikelen 2, 8a en 8b van het Rechtspositiebesluit raads- / en commissieleden worden maandelijks uitbetaald.

Artikel 4 Reis- en verblijfkosten

1. Aan raadsleden worden de ten behoeve van de gemeente gemaakte reis- en verblijfkosten in verband met reizen buiten het grondgebied van de gemeente ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur vergoed.

2. De vergoeding als bedoeld in het eerste lid is:
 - a. voor wat betreft de verblijfkosten gelijk aan het overeenkomstig in artikel 4, onderdeel c, van de Regeling rechtspositie wethouders bepaalde;
 - b. voor wat betreft de reiskosten gelijk aan het overeenkomstig in artikel 4, onderdeel a en b, van de Regeling rechtspositie wethouders bepaalde.
3. De reiskosten worden voor ten hoogste één vergadering per dag vergoed.
4. In afwijking van het eerste lid ontvangt geen vergoeding degene die zitting heeft in een commissie uit hoofde van dan wel als rechtstreeks uitvloeisel van een functie bij een instelling die grotendeels van overheidswege wordt gesubsidieerd.
5. De reis- en verblijfkosten worden alleen vergoed als deze gedeclareerd worden overeenkomstig de bepalingen in deze verordening.

Artikel 5 Computer en communicatieapparatuur

1. Het college verstrekt aan het raadslid ten laste van de gemeente een bedrag, ter hoogte van € 650,- voor een raadsperiode van vier jaar. Dit bedrag is uitsluitend bedoeld voor de aanschaf, het gebruiken het onderhoud van, voor de uitoefening van het raadslidmaatschap benodigde en geëigende, computerapparatuur met accessoires en software.
2. Op verzoek van het raadslid vindt uitbetaling van het in het eerste lid genoemde bedrag plaats ofwel in eens aan het begin van de raadsperiode, ofwel verspreid in vier jaarlijkse termijnen van € 162,50.
3. Het raadslid is verplicht alle facturen en betalingsbewijzen voor de gemaakte kosten, zoals bedoeld in het eerste lid, te bewaren, zodat deze desgevraagd aan de belastingdienst kunnen worden getoond.
4. Bij tussentijds aftreden van het raadslid bestaat recht op een bedrag, dat evenredig is aan de duur van het raadslidmaatschap. Het raadslid, dient het teveel verstrekte bedrag terug te betalen aan de gemeente.
5. Vóór uitbetaling van het bedrag ondertekent het raadslid een overeenkomst tegemoetkoming kosten computer c.a. met de gemeente.
6. Het college stelt het model van de in het vijfde lid genoemde overeenkomst vast.
7. Er bestaat geen recht op vergoedingen voor ASDL, ISDN e.d. abonnementen en aansluitingen en een telefoonvergoeding.

Artikel 6 Buitenlandse excursie of reis

1. De gemeenteraad kan een delegatie uit de gemeenteraad toestemming verlenen voor een excursie of reis naar het buitenland als deze door of vanwege de gemeente wordt georganiseerd. De gemeenteraad kan aan de toestemming voorwaarden verbinden.
2. De in redelijkheid gemaakte reis- en verblijfkosten komen voor rekening van de gemeente.

Artikel 7 Scholing

1. De kosten voor deelname van een raadslid aan opleiding, cursus, congres, seminar of symposium, die in het gemeentebelang door of namens de gemeente wordt aangeboden of verzorgd, komen voor rekening van de gemeente. Hieraan ligt een opleidingsplan ten grondslag, dat door de raad zo spoedig mogelijk na de gemeenteraadsverkiezingen wordt vastgesteld voor de komende raadsperiode. De griffier is verantwoordelijk voor de nadere concretisering en uitvoering van dit plan.
2. Het raadslid dat wil deelnemen aan een opleiding, cursus, congres, seminar of symposium dat niet door of namens de gemeente wordt aangeboden of verzorgd, dient daartoe een gemotiveerde aanvraag in. De aanvraag gaat vergezeld van inhoudelijke informatie en een kostenspecificatie. De kosten komen voor rekening van de gemeente als het volgen van deze opleiding van belang is in verband met de vervulling van het raadslidmaatschap. Dit staat ter beoordeling van de desbetreffende raadsfractie.

3. De fracties ontvangen ten behoeve van de in lid 2 genoemde scholing jaarlijks een bedrag ad € 195,- per raadslid in de desbetreffende fractie.
4. De betaling van het budget aan de fracties en de verantwoording over de besteding van het budget door de fracties vindt plaats op dezelfde wijze als is geregeld voor de gemeentelijke bijdrage voor fractieondersteuning in artikel 13 Verordening op de ambtelijke ondersteuning en fractieondersteuning 2009.
5. Indien de fractie, in enig jaar, niet het gehele budget voor scholing heeft benut kan een gedeelte hiervan worden gereserveerd ter besteding aan scholing door die fractie in volgende jaren.
6. De reserve, als bedoeld in lid 5, is niet groter dan 50% van de bijdrage die de fractie in het voorgaande kalenderjaar toekwam op grond van dit artikel.
7. Het beroep in enig jaar op de opgebouwde reserve, komt tot uitdrukking in de verantwoording van dat jaar.
8. De reserve blijft na de verkiezingen beschikbaar voor de fractie, die onder dezelfde naam terugkeert. In andere gevallen wordt de reserve teruggestort naar de gemeente Renkum.

Artikel 8 Fietsregeling

1. Het raadslid van wie de arbeidsverhouding ingevolge artikel 4, aanhef en onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 voor de toepassing van die wet als dienstbetrekking wordt aangemerkt kan deelnemen aan de fietsregeling als bedoeld in artikel 37 van de Uitvoeringsregeling loonbelasting 2001. Naar keuze van het raadslid wordt de raadsvergoeding dan wel vaste onkostenvergoeding verminderd met de vergoeding voor de fiets als bedoeld in de Uitvoeringsregeling.
2. Gelet op het bepaalde in artikel 99 van de Gemeentewet bestaat geen aanspraak op enige vergoeding van de gemeente.

Hoofdstuk III Voorzieningen voor leden van een commissie ingesteld op grond van artikel 82, 83 of 84 van de Gemeentewet

Artikel 9 Vergoeding voor het bijwonen van commissievergaderingen (en voor andere in deze verordening genoemde werkzaamheden)

1. Aan commissieleden wordt een vergoeding voor het bijwonen van de vergaderingen van een commissie en haar subcommissies toegekend die gelijk is aan het voor de van toepassing zijnde inwonersklasse vastgestelde bedrag in tabel IV van het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.
2. In afwijking van het eerste lid ontvangt geen vergoeding degene die zitting heeft in een commissie uit hoofde van dan wel als rechtstreeks uitvloeisel van een functie bij een instelling die grotendeels van overheidswege wordt gesubsidieerd;
3. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid ontvangen de leden van de Commissie personele aangelegenheden, Hoorcommissie sociale wetgeving, Commissie bezwaarschriften en Rekenkamercommissie een vergoeding zoals bepaald in artikel 10.
4. Geen vergoeding ontvangt diegene die zitting (als lid of voorzitter) heeft in een commissie:
 - a. als raadslid of wethouder;
 - b. in zijn hoedanigheid als medewerker van de gemeente.

Artikel 10 Vergoeding commissies beroepsmatige deskundigheid

1. De leden van de Commissie personele aangelegenheden, de Hoorcommissie sociale wetgeving en de Commissie bezwaarschriften ontvangen per zitting een vergoeding ter hoogte van 393% (afgerond op euro's) van het in artikel 9 lid 1 bedoelde bedrag¹.

¹ Een zitting is vergadering met een aaneengesloten duur tussen 0-4 uur.

2. De leden van de Rekenkamercommissie ontvangen voor het bijwonen van de vergaderingen van de commissie een vergoeding van € 167,-- per zitting. Daarnaast ontvangen zij € 84,-- per uur:
 - voor het bijwonen van andere vergaderingen en bijeenkomsten dan die van de Rekenkamercommissie, mits deelname daaraan tevoren door de Rekenkamercommissie is geaccordeerd; en
 - voor het schrijven van onderzoeksopzetten en onderzoeksrapportages, voor het doen van feitelijk onderzoek en voor begeleiding van externe onderzoekers, een en ander binnen de door de Rekenkamercommissie tevoren vastgestelde onderzoeksopzet met bijbehorende begroting.
3. De vergoedingen genoemd in lid 2 worden aangepast aan de hand van de indexering die in de circulaire 'Bezoldiging en ambtstoelage burgemeesters, wedde en (onkosten)vergoeding wethouders, (onkosten)vergoeding raads- en commissieleden' wordt toegepast voor commissieleden.

Artikel 11 Reiskosten

1. Aan leden van een commissie als bedoeld in artikel 9 lid 3 worden de reiskosten voor het bijwonen van de vergaderingen van de commissie vergoed.
2. De hoogte van de vergoeding sluit aan bij de Vervoers- en verplaatsingsregeling voor medewerkers van de gemeente Renkum.
3. De externe leden van de Rekenkamercommissie, inclusief de voorzitter, hebben recht op een vergoeding van de reiskosten voor het bijwonen van andere vergaderingen en bijeenkomsten dan die van de Rekenkamercommissie, mits deelname daaraan tevoren door de Rekenkamercommissie is geaccordeerd.

Artikel 12 Overeenkomstige toepassing

Het bepaalde in artikel 4, leden 3, 4 en 5 (Reiskosten), artikel 5 (Computer en communicatie-apparatuur), artikel 6 (Buitenlandse reis of excursie) en artikel 7 lid 1 van deze verordening (Scholing) van deze verordening is van overeenkomstige toepassing op raadscommissieleden, niet zijnde raadsleden.

Hoofdstuk IV Vergoedingen voor leden van een bijzondere commissie.

Artikel 13 Vergoedingen

1. Aan commissieleden van de Woon adviescommissie, de WWB adviesraad en de WMO adviesraad wordt een vaste vergoeding per jaar toegekend gebaseerd op een gemiddeld aantal van 10 vergaderingen van de commissie per jaar ter hoogte van 67% van het voor de van toepassing zijnde inwonersklasse vastgestelde bedrag per zitting in tabel IV van het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.
2. Het burgerlid in de commissie Ruimtelijke kwaliteit ontvangt een vergoeding voor het bijwonen van de vergaderingen van 67% van het voor de van toepassing zijnde inwonersklasse vastgestelde bedrag in tabel IV van het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.
3. Voor de deskundigen monumentenzorg en cultuurhistorie van de Commissie ruimtelijke kwaliteit geldt voor het bijwonen van de vergaderingen van de commissie een vergoeding van € 167 per zitting alsmede een vergoeding van € 102,- per formele beoordeling van een plan.
4. De vergoedingen genoemd in lid 3 worden aangepast aan de hand van de indexering die in de circulaire 'Bezoldiging en ambtstoelage burgemeesters, wedde en (onkosten)vergoeding wethouders, (onkosten)vergoeding raads- en commissieleden' wordt toegepast voor commissieleden.
5. De voorzitters genoemd in lid 1 ontvangen een vaste vergoeding per jaar toegekend gebaseerd op een gemiddeld aantal van 10 vergaderingen van de commissie per jaar, uitgaande van het bedrag van het voor de van toepassing

zijnde inwonersklasse vastgestelde bedrag per zitting in tabel IV van het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.

6. Personen, bedoeld in lid 1 en 3, ontvangen geen vergoeding indien zij namens een organisatie lid worden van een adviesraad en zij voor deze werkzaamheden een salaris van die organisatie ontvangen.

Hoofdstuk V Voorzieningen voor wethouders

Artikel 14 Cursussen en congressen/scholing

Facturen voor cursussen en congressen, die een wethouder in het belang van de vervulling van zijn ambt heeft gevolgd of bijgewoond, worden bij besluit van het college van burgemeester en wethouders rechtstreeks door de gemeente betaalbaar gesteld. Het college van burgemeester en wethouders kan voor het volgen van cursussen en congressen nadere regels stellen.

Artikel 15 Reiskosten woon-werkverkeer

De wethouder die niet in de gemeente woont en waaraan de Raad een ontheffing heeft verleend om tijdelijk buiten de gemeente te wonen komt in aanmerking voor een tegemoetkoming in de kosten van het reizen tussen zijn woning en zijn werkplaats (woon-werkverkeer). De door de Minister bij ministeriële regeling vastgestelde nadere regels over de hoogte van de vergoeding en de voorwaarden voor de aanspraak, zijn hierbij van toepassing.

Artikel 16 Zakelijke reiskosten

De reiskosten als bedoeld in artikel 23 lid 1 onder b van het Rechtspositiebesluit wethouders worden alleen vergoed als deze gedeclareerd worden overeenkomstig de bepalingen in deze verordening.

Artikel 17 Buitenlandse dienstreis

1. Als de wethouders in het gemeentelijk belang een reis buiten Nederland maken worden de in redelijkheid gemaakte noodzakelijke reis- en verblijfkosten vergoed.
2. Voor een reis in het gemeentelijk belang buiten Nederland, niet zijnde een reis naar een Europese instelling, is vooraf toestemming van het college vereist. De gemeenteraad kan aan deze toestemming voorwaarden verbinden.

Artikel 18 Computer en communicatieapparatuur

1. De wethouders aan wie een computer, bijbehorende apparatuur en software in bruikleen ter beschikking wordt gesteld, tekenen hiervoor een bruikleenovereenkomst met de gemeente.
2. De wethouders aan wie communicatieapparatuur in bruikleen ter beschikking wordt gesteld tekenen hiervoor een bruikleenovereenkomst met de gemeente.

Artikel 19 Reis- en pensionkosten en verhuiskosten bij benoeming

De wethouders die bij benoeming nog niet over woonruimte in de gemeente beschikken hebben ten laste van de gemeente aanspraak op vergoeding van:

- a. reis- en pensionkosten overeenkomstig het bepaalde in artikel 1 van de Regeling rechtspositie wethouders, en
- b. verhuiskosten in verband met de benoeming als wethouder overeenkomstig het bepaalde in artikel 2 van de Regeling rechtspositie wethouders.

Artikel 20 Creditcard

Aan de wethouder kan een creditcard ter beschikking worden gesteld. Met deze card kunnen kosten voor rekening van de gemeente komen, voor zover deze verordening

daartoe regels stelt. Kosten die buiten de kaders van deze regeling vallen worden door de gemeente in rekening gebracht bij de betrokken wethouder.

Artikel 21 Outplacement gewezen wethouders

1. In dit artikel wordt verstaan onder:
 - belanghebbende : hij die ophoudt wethouder te zijn en in het genot is van een (wachtgeld-) uitkering op grond van de APPA;
 - bureau: organisatie bij voorkeur aangesloten bij de Nederlandse organisatie voor outplacement en loopbaanbegeleiding;
2. Het college besluit op aanvragen omtrent de toekenning van outplacementfaciliteiten. Alvorens een besluit te nemen consulteert het college het seniorenconvent om haar zienswijze te vernemen. De kosten van deze faciliteiten komen voor rekening van de gemeente tot een maximum van de bezoldiging over twee maanden van de belanghebbende in zijn actieve periode. Het college sluit hiertoe een overeenkomst met het bureau.
3. Eventuele reis- en verblijf- en andere kosten komen voor rekening van belanghebbende.
4. De outplacementfaciliteiten worden toegekend voor ten hoogste één jaar.
5. In gevallen waarin deze regeling niet voorziet
 - a. is het college bevoegd een voorziening te treffen, voor zover de hiermee gepaard gaande kosten ten laste van de gemeente niet meer bedragen dan de bezoldiging over twee maanden van de belanghebbende in zijn actieve periode. Alvorens een besluit te nemen consulteert het college het seniorenconvent om haar zienswijze te vernemen.
 - b. is de raad bevoegd een voorziening te treffen voor zover lid 5.a. niet van toepassing is en de hiermee gepaard gaande kosten ten laste van de gemeente niet meer bedragen dan de bezoldiging over één jaar van de belanghebbende in zijn actieve periode. Het college doet een voorstel hiertoe aan de raad.

Hoofdstuk VI De procedure van declaratie

Artikel 22 Betaling vaste vergoedingen raadsleden en wethouders

De betaling van de vergoeding voor werkzaamheden door raadsleden, de bezoldiging voor wethouders op grond van het Rechtspositiebesluit wethouders, de onkostenvergoedingen en declaraties geschiedt maandelijks of in maandelijkse termijnen als er sprake is van een vergoeding op jaarbasis tenzij het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden, het Rechtspositiebesluit wethouders of de Regeling rechtspositie wethouders anders bepalen.

Artikel 23 Betaling vaste vergoeding commissieleden

1. De in deze verordening genoemde vaste jaarvergoedingen voor commissieleden en voor de leden van een commissie als bedoeld in artikel 13, worden in vier termijnen, per kwartaal, vooruitbetaald aan de rechthebbende. Als peildatum voor de betaling aan rechthebbenden gelden het zitting hebben in de commissie op 1 januari, 1 april, 1 juli en 1 oktober. Aan nieuwe commissieleden wordt de eerste volle kwartaaltermijn betaald op grond van de eerste deelname aan een zitting van de commissie. Vertrek uit de commissie in de loop van het kwartaal leidt niet tot terugbetaling.
2. De vergoedingen die worden uitbetaald per zitting (artikel 10) worden uitbetaald op basis van declaraties.
3. Bedragen in deze regeling worden geïndexeerd op grond van door de minister bij AMvB vast te stellen verhogingen en afgerond naar veelvouden van € 1,--.
4. De uitbetalingen ingevolge deze regeling zijn bruto tenzij anders bepaald.
5. Rechthebbenden kunnen kiezen voor de opting-in-regeling.

Artikel 24 Rechtstreekse facturering bij de gemeente

1. Raads- en commissieleden en wethouders dragen ten behoeven van het vergoeden van kosten zorg voor rechtstreekse toezending van de factuur aan de gemeente.
2. Verantwoording van de vergoeding door het raadslid, het commissielid, het lid van een commissie als bedoeld in artikel 12 en 13 respectievelijk de wethouder vindt plaats door een door het college vastgesteld formulier volledig in te vullen en te ondertekenen.
3. Facturen komen alleen voor vergoeding in aanmerking als voldaan wordt aan de bepalingen in deze verordening.
4. Het formulier wordt ter goedkeuring ingediend bij de griffier, respectievelijk de gemeentesecretaris, of een daartoe aangewezen ambtenaar.

Artikel 25 Declaratie van vooruit betaalde kosten

1. De declaratie van de kosten die uit eigen middelen vooruit zijn betaald en de vergoeding van reiskosten met de eigen auto vindt plaats door gebruikmaking van een door het college vastgesteld formulier.
2. Het formulier wordt binnen twee maanden na de betaling c.q. de datum van de gemaakte rit volledig ingevuld en ondertekend door het raads- of het commissielid respectievelijk de wethouder en ter goedkeuring ingediend bij de griffier, respectievelijk de gemeentesecretaris, of een daartoe aangewezen ambtenaar, onder bijvoeging van de bewijsstukken.

Hoofdstuk VII Citeertitel en inwerkingtreding

Artikel 26 Intrekking oude regeling

De Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden Renkum 2014, zoals vastgesteld op de raad op 26 februari 2014, wordt ingetrokken.

Artikel 27 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op de dag van bekendmaking en werkt terug tot en met 1 juli 2014.

Artikel 28 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden Renkum 2015

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16 december 2015

De raad van de gemeente Renkum,

De griffier,

de voorzitter,

mr. J.I.M. le Comte

drs. J.P. Gebben

Toelichting

ALGEMEEN

Wettelijke regelingen

De regeling van de rechtspositie van wethouders, raadsleden en leden van gemeentelijke commissies vindt op drie of vier niveaus plaats, te weten bij wet, algemene maatregel van bestuur (AMvB), ministeriële regeling (alleen wethouders) en gemeentelijke verordening. Wettelijk is voor wethouders in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) de uitkering na aftreden en het pensioen geregeld. In de Gemeentewet is aangegeven dat de nadere invulling van de rechtspositie van wethouders, raads- en commissieleden moet worden geregeld bij of krachtens de wet (AMvB en ministeriële regeling). Daartoe zijn tot stand gekomen het Rechtspositiebesluit wethouders en het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden. In een ministeriële regeling, de Regeling rechtspositie wethouders, zijn sommige vergoedingen nader uitgewerkt. In deze wetten en nadere regelgeving zijn alle voor de rechtspositie van belang zijnde onderwerpen geregeld. Een aantal voorzieningen, zoals de hoogte van de bezoldiging en de verschillende onkostenvergoedingen, is in de rechtspositiebesluiten overwegend geregeld in dwingendrechtelijke bepalingen.

De vergoedingen en regelingen voor raads- en commissieleden en wethouders die bij of krachtens de wet (lees Gemeentewet, rechtspositiebesluit of regeling) dwingendrechtelijk geregeld zijn, zijn niet opgenomen in deze verordening. Dit betreft de vergoedingen voor:

1. De onkostenvergoedingen voor raadsleden en wethouders
2. de toelage voor fractievoorzitters, leden van de vertrouwenscommissie, leden van de rekenkamerfunctie bedoeld in artikel 810a Gemeentewet, dan wel van onderzoekscommissie zoals bedoeld in artikel 115a, derde lid, Gemeentewet
3. de compensatiemaatregelen voor raads- en commissieleden als zij een WW, BWO of arbeidsongeschiktheidsuitkering hebben
4. de verstrekking van een computer
5. de voorzieningen bij ziekte en dienstongeval
6. de vergoeding voor de waarneming van het voorzitterschap van de gemeenteraad
7. de voorzieningen bij tijdelijk ontslag wegens zwangerschap en bevalling of ziekte
8. de tegemoetkoming in de ziektekosten
9. voorzieningen voor raads- en commissieleden en wethouders met een fysieke beperking
10. de bezoldiging van de wethouders

Hoofdpijnen gemeentelijke verordening

In de verordening zijn bepalingen opgenomen inzake de rechtspositie van wethouders, raadsleden en leden van gemeentelijke commissies zover die niet dwingend geregeld is in hogere wet- en regelgeving. De grondslag hiervoor is te vinden in de Gemeentewet en genoemde rechtspositiebesluiten. Buiten hetgeen hun bij of krachtens de wet is toegekend genieten wethouders als zodanig geen inkomsten, in welke vorm dan ook, ten laste van de gemeente (artikel 44 van de Gemeentewet). Dit betekent dat de rechtspositionele aanspraken voor zittende wethouders uitsluitend te vinden zijn in respectievelijk de Gemeentewet, het Rechtspositiebesluit wethouders, de Regeling rechtspositie wethouders en de plaatselijke Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden. Gewezen wethouders ontlenen hun aanspraak op een ontslaguitkering en pensioen aan de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers.

Een soortgelijke bepaling als artikel 44 is voor raads- en commissieleden opgenomen in artikel 99 van de Gemeentewet. Het tweede lid van die bepaling voegt daaraan toe dat bij gemeentelijke verordening aan raads- en commissieleden voordelen, anders dan in de vorm van vergoedingen en tegemoetkomingen, mogen worden toegekend. Daarvoor is wel de goedkeuring van gedeputeerde staten vereist.

De rechtspositionele aanspraken voor raads- en commissieleden zijn dan ook uitsluitend te vinden in respectievelijk de Gemeentewet, het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden en de plaatselijke Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden.

De verordening bevat bepalingen inzake:

- de uitbetaling aan raadsleden (artikel 3). Voor wethouders is niets opgenomen omdat hun bezoldiging uitputtend is geregeld in het Rechtspositiebesluit wethouders;
- de beloning voor de werkzaamheden van commissieleden (artikelen 9, 10 en 13)
- reis- en verblijfkosten van wethouders, raads- en commissieleden. Voor wethouders is een onderscheid gemaakt tussen woon-werkverkeer en zakelijke reizen (artikelen 4, 6, 11 en 15 t/m 17);
- reis- en pensionkosten en verhuiskosten van de bij benoeming verhuisplichtige wethouder (artikel 19);
- beschikbaarstelling van computer- en communicatieapparatuur aan wethouders, raads- en commissieleden (artikelen 5, 12 en 18) en uitwerking van de bepaling over scholing voor raads- en commissieleden (artikelen 8 en 12). Voor wethouders moet dit laatste door het college geregeld worden;
- de procedure van uitbetalen en declareren (hoofdstuk VI);
- een artikel in verband met de juiste fiscale behandeling (artikel 2)

De arbeidsverhouding van de wethouder en het raadslid

Raadsleden zijn niet in dienstbetrekking bij de gemeente. De gemeente is dus niet de werkgever. Dat betekent bijvoorbeeld dat zij voor zover het betreft het raadslidmaatschap niet vallen onder de werknemersverzekeringen zoals de Werkloosheidswet, Ziektewet en WIA. Omdat er geen dienstbetrekking met de gemeente is vallen raadsleden niet onder de Wet op de loonbelasting 1964 maar worden hun inkomsten getoetst aan de Wet inkomstenbelasting 2001. Wel kan een raadslid opteren voor de loonbelasting door te kiezen voor het fictief werknemerschap (zie hieronder).

Wethouders zijn ingevolge de Ambtenarenwet als benoemde bestuurders in openbare dienst aangesteld en vallen onder de werking van die wet. Echter de bepalingen over het materiële ambtenarenrecht uit de Ambtenarenwet zijn niet van toepassing op wethouders. Hun rechtspositie wordt, zoals hiervoor is aangegeven, beheerst door specifieke wet- en regelgeving. De aanstelling in openbare dienst houdt voor de toepassing van de fiscale wetgeving in dat sprake is van een arbeidsverhouding die als dienstbetrekking wordt aangemerkt. Dit betekent dat wethouders direct onder de werking van de Wet op de loonbelasting vallen. Wethouders vallen niet onder de werking van de Ziektewet, Werkloosheidswet en WIA. Evenmin geldt voor hen de pensioenvoorziening bij het ABP. De uitkering na aftreden en ouderdoms- en nabestaandenpensioen zijn voor wethouders geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa).

De loon- en inkomstenbelasting

Opting-in-regeling

Raadsleden kunnen opteren voor de loonbelasting. Het raadslid kan met de gemeente overeenkomen dat deze loonheffing inhoudt. Dat wordt de 'opting-in-regeling' genoemd. De administratie van de gemeente is zodanig ingericht dat wordt voldaan aan de daaraan gestelde wettelijke eisen. In een gezamenlijke verklaring melden de gemeente en het raadslid aan de Belastingdienst dat wordt geopteerd voor de loonbelasting. Als gezamenlijk wordt gekozen voor het loonbelastingstelsel, dan draagt de gemeente de ingehouden loonheffing af aan de Belastingdienst. Omdat een raadslid geen werknemer in de formele zin van het woord is, valt hij zoals gezegd vanwege het raadslidmaatschap niet onder de sociale zekerheidswetgeving. Om die reden worden over de raadsvergoeding ook geen premies sociale zekerheid ingehouden. De inkomsten worden als loon belast in box 1. Het raadslid hoeft in dat geval geen administratie bij te houden.

De Belastingdienst accepteert inmiddels ook van commissieleden de toepassing van de opting-in-regeling.

Fiscale standaardpositie

Als niet voor de loonbelasting wordt geopteerd, dan geldt voor het raadslid dat hij voor de Wet inkomstenbelasting 2001 resultaat uit een werkzaamheid geniet. In dat geval is het winststelsel van toepassing. Betrokkene moet dan alle ontvangsten verantwoorden als winst en kan de gemaakte kosten daarop in mindering brengen. Raadsleden die gekozen hebben voor de standaardregeling zullen dan ook over de netto-onkostenvergoeding inkomstenbelasting moeten betalen, tenzij zij aan de hand van bewijsmateriaal aan kunnen tonen dat de vergoeding is besteed aan onkosten voortvloeiend uit het raadslidmaatschap.

Betrokkenen kunnen bij de aangifte inkomstenbelasting hun werkelijke beroepskosten, met inachtneming van een aantal wettelijke beperkingen en normeringen, in mindering brengen op hun belastbaar inkomen (belastbare resultaat). De gemeente dient jaarlijks alle betalingen en verstrekkingen op grond van deze verordening aan de Belastingdienst te melden middels een opgave IB47. Verstrekkingen moeten naar de waarde in het economische verkeer worden opgegeven. Het daadwerkelijk zakelijk gebruik leidt dan tot aftrek.

Eenmalige keuze per zittingsperiode

De keuze om al of niet te opteren voor de loonbelasting kan voor het raadslid ingrijpende gevolgen hebben. De beslissing om voor de loonbelasting te opteren kan eenmaal per zittingsperiode worden gemaakt en geldt in beginsel voor de (resterende) zittingsperiode. Wel kan betrokkene als spijtoptant terugkomen op deze beslissing voor de resterende periode. Opteren voor de loonbelasting hoeft niet bij aanvang van de zittingsperiode te gebeuren, maar kan ook gedurende de zittingsperiode voor de resterende periode.

De vergoedingssystematiek

Voor de uitoefening van het politieke ambt moeten bestuurders niet het eigen inkomen hoeven aan te spreken. Een adequate vergoedingssystematiek is daarom van belang. Waar er functionele uitgaven zijn, verdient het aanbeveling terughoudend te zijn met een financieringswijze waarin de bestuurder deze uit eigen middelen vooruit betaalt en de gemeente ze terugbetaalt. Eigen middelen en publieke middelen moeten zo veel mogelijk gescheiden worden gehouden. Vanuit die overweging heeft het de voorkeur de kosten direct in rekening te brengen bij de gemeente. Aan de mogelijkheid om zo nodig declaraties in te dienen zal echter behoefte blijven bestaan.

Controle en verantwoording

Voor de bestuurlijke uitgaven is – net als voor de besteding van alle andere publieke middelen – transparantie van groot belang. Daartoe dienen enerzijds inzichtelijke regels en richtlijnen die voor het vergoedingen- en voorzieningenstelsel gelden en anderzijds een duidelijke verantwoording van het daadwerkelijk gebruik. Op deze wijze kan worden voorkomen dat er onnodige discussies plaatsvinden omtrent het gebruik van onkostenregelingen of voorzieningen door gemeentebestuurders en over de eventueel verschuldigde belasting.

Dat is ook in hun belang omdat zij hun functie moeten kunnen uitoefenen zonder te worden gehinderd door onzekerheden omtrent de financiering van de functionele uitgaven. Daartoe is vereist dat er een zodanig sluitende financiële en administratieve organisatie is ingericht dat er vertrouwen kan bestaan omtrent de juistheid en rechtmatigheid van de uitgaven.

In hoofdstuk VI is in verband hiermee, in aanvulling op de in de beheers- en controleverordening vastgestelde regels, een aantal belangrijke procedures vastgelegd over rechtstreekse facturering van functionele uitgaven, declaratie van vooruitbetaalde

kosten en het gebruik van creditcards. Daarnaast moeten in de bruikleenovereenkomsten heldere afspraken vastgelegd over het gebruik van computer- en communicatie-apparatuur die beschikbaar wordt gesteld voor de uitoefening van de politieke functie. In aanvulling hierop is een gedragscode ontwikkeld waarin nadere gedragsregels zijn vastgelegd.

ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2 Werkkostenregeling

In verband met de werkkostenregeling moeten een aantal netto-vergoedingen en verstrekkingen door de gemeente aangewezen worden als eindheffingsbestanddeel. Anders worden deze door de belastingdienst als loon gezien en moet hierover belasting worden ingehouden. Ook de vergoedingen en verstrekkingen die door de belastingdienst gezien worden als gerichte vrijstelling of voor nihil waardering in aanmerking komen moeten in eerste instantie wel aangewezen worden. In een later stadium wordt dan (in de financiële administratie) aangegeven dat dit gerichte vrijstellingen of nihil waarderingen betreft.

Artikel 3 Vergoeding voor het bijwonen van vergaderingen

De hoogte van het presentiegeld wordt bepaald op een vast bedrag per inwonersklasse overeenkomstig het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden. Een raadslid heeft daarnaast recht op een onkostenvergoeding. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties indexeert jaarlijks per 1 januari het bedrag zoals dat is herzien aan de hand van het indexcijfer Cao lonen overheid. In dit artikel wordt aanvullend daarop bepaald hoe vergoedingen worden berekend voor een raadslid dat slechts een deel van een jaar raadslid is geweest.

Artikel 4 en 11 Reis- en verblijfkosten raads- en commissieleden

De Gemeentewet voorziet niet in een vergoeding voor 'woon-werkverkeer' voor raadsleden. Het is dan ook in strijd met artikel 99 van de Gemeentewet als raadsleden van de gemeente een vergoeding ontvangen voor reizen binnen het grondgebied van de gemeente.

Artikel 97 van de Gemeentewet voorziet voor raads- en commissieleden wel in een vergoeding van de reis- en verblijfkosten voor reizen buiten het grondgebied van de gemeente ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur.

Aan commissieleden kan krachtens artikel 96, eerste lid, van de Gemeentewet echter wel een vergoeding worden gegeven voor de reis- en verblijfkosten in verband met reizen binnen de gemeente.

De vergoeding voor noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte verblijfkosten is niet nader ingevuld. Daarmee is dit een lokale aangelegenheid

Omdat in het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden verder geen eigen vergoedingsregeling is opgenomen, is aansluiting gezocht bij de vergoedingsregelingen voor wethouders.

Voor raadsleden die niet hebben geopteerd voor de loonbelasting geldt dat de verstrekte vergoedingen bij de aangifte inkomstenbelasting als opbrengst moeten worden verantwoord. De reiskosten kunnen binnen de geldende randvoorwaarden als aftrekbare beroepskosten worden opgevoerd.

Artikelen 5 en 18 Computer en communicatieapparatuur

In het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden en het Rechtspositiebesluit wethouders is geregeld dat het raads- of commissielid, respectievelijk de wethouder van de gemeente een computer in bruikleen krijgt verstrekt of een vergoeding ontvangt voor de aanschaf of het gebruik van zijn eigen computer. De vergoeding is daarom niet in strijd met artikel 99 van de Gemeentewet. Deze afspraken kunnen echter alleen

worden verstrekt wanneer dat is vastgelegd in een verordening. De vergoeding voor (het gebruik van) een eigen pc is belast. De belastingheffing mag niet worden gecompenseerd.

De randapparatuur kan bestaan uit een printer of een docking station. De randapparatuur moet voor het werk functioneel zijn en kan niet zelfstandig gebruikt worden.

Voor raadsleden die niet hebben geopteerd voor de loonbelasting geldt dat de vergoedingen en verstrekkingen naar de waarde in het economisch verkeer bij de aangifte inkomstenbelasting als opbrengst moeten worden verantwoord en dat de gemaakte kosten binnen de geldende randvoorwaarden als aftrekbare beroepskosten kunnen worden opgevoerd.

Vergoedingen of verstrekkingen van een mobiele telefoon (dit zal de meest gebruikte communicatieapparatuur zijn) zijn geheel onbelast als het zakelijk gebruik meer dan 10% bedraagt.

Artikelen 6 en 17 Buitenlandse dienstreis

Gemeenteraden, delegaties daaruit of wethouders maken wel eens in het gemeentelijk belang excursies of reizen naar het buitenland. Hiervoor moet de gemeenteraad expliciet toestemming verlenen. De reis of excursie wordt in alle gevallen door of vanwege de gemeente georganiseerd.

Bij buitenlandse dienstreizen in het gemeentelijk belang kunnen aan de wethouder de in redelijkheid gemaakte werkelijke reis- en verblijfkosten worden vergoed. De tarieven in het voor het rijkspersoneel geldende Reisbesluit buitenland zijn daarbij richtsnoer.

Voor raadsleden die niet hebben geopteerd voor de loonbelasting geldt dat de vergoedingen en verstrekkingen naar de waarde in het economische verkeer bij de aangifte inkomstenbelasting als opbrengst moeten worden verantwoord en dat de gemaakte kosten binnen de geldende randvoorwaarden als aftrekbare beroepskosten kunnen worden opgevoerd.

Artikelen 7 Scholing

Op grond van artikel 13 lid 1 van het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden komt niet partij-politiek georiënteerde scholing in verband met de vervulling van de functie van raads- of commissielidmaatschap ten laste van de gemeente. In dit artikel is de procedure verder uitgewerkt

Gezien de aard en duur van het ambt liggen voor raads- en commissieleden opleidingen voor de hand die gericht zijn op het persoonlijk functioneren in het ambt.

Scholing is functiegericht als zij beoogt de voor de functie benodigde vakkennis en vaardigheden te verwerven dan wel actueel te houden.

Onder deze scholingskosten worden verstaan de cursus- en leskosten, de kosten van het studiemateriaal, examen- en diplomakosten en de aanschafkosten van verplicht gesteld studiemateriaal, alsmede reis- en verblijfkosten in het kader van de opleiding.

Voor raadsleden die niet hebben geopteerd voor de loonbelasting geldt dat de vergoedingen en verstrekkingen naar de waarde in het economische verkeer bij de aangifte inkomstenbelasting als opbrengst moeten worden verantwoord en dat de gemaakte kosten binnen de geldende randvoorwaarden als aftrekbare beroepskosten kunnen worden opgevoerd.

De raad kan bij verordening nadere regels stellen omtrent het maximale bedrag voor de scholing die voor vergoeding in aanmerking komt. Deze mogelijkheid is geboden in de kapstokbepaling in het vierde lid.

Het zesde lid bevat een hardheidsclausule. Mocht de griffier behoefte hebben aan extra oordeel of of de gevraagde vergoeding binnen de geldende regels voor vergoeding in aanmerking komt, dan kan de vergadering van de fractievoorzitters in de raad om een oordeel gevraagd worden.

Artikel 9, 10 en 13 Vergoeding commissies

Ten aanzien van de commissievergoedingen kan er voor de gemeente Renkum een onderscheid gemaakt worden in drie soorten commissies. Dit betreft de raadscommissies, de commissies met een beroepsmatige deskundigheid en de bijzondere commissie (zonder grondslag in de Gemeentewet).

Voor de raadscommissies is aangesloten bij het rechtspositiebesluit, voor de andere commissies geldt een lokale vergoedingsregeling.

Artikel 15 en 16 Reiskosten woon-werk en zakelijke reiskosten

Voor wethouders is in artikel 9 een belastingvrije vergoeding voor het woon-werkverkeer geregeld overeenkomstig de bepalingen bij en krachtens het Rechtspositiebesluit wethouders en de Regeling rechtspositie wethouders.

Op grond van artikel 10 worden zakelijke reiskosten, vergoed overeenkomstig de bepalingen bij en krachtens het Rechtspositiebesluit wethouders en de Regeling rechtspositie wethouders.

Bij gebruik van een eigen personenauto **voor dienstreizen** ontvangen wethouders een bedrag van € 0,28 (0,37) per kilometer (zie artikel 4, onderdeel b, en artikel 5a, onder 1, van de Regeling rechtspositie wethouders). De hoogte van deze vergoeding is geënt op de 'hoge' kilometervergoeding die geldt voor het rijks personeel op grond van het Reisbesluit en Reisregeling binnenland. Op grond van artikel 5, tweede lid, van de regeling wordt onder openbaar vervoer voor dienstreizen wel verstaan een veerpont of een veerboot. Tol- en parkeerkosten worden niet genoemd in de regeling en mogen daarom op grond van artikel 44 lid 3 Gemeentewet niet vergoed worden.

Verblijfkosten zijn zakelijk gebruikte maaltijden en kosten voor overnachting en geen parkeerkosten.

Artikel 19 Reis- en pensionkosten en verhuiskosten

Ook personen van buiten de gemeenteraad kunnen tot wethouder worden benoemd. Dat kunnen ook personen zijn die niet in de gemeente zelf wonen. Die zijn op grond van de Gemeentewet verplicht om te gaan wonen in de gemeente waar zij wethouder zijn geworden. In artikel 17 is geregeld dat zij bij verhuizing naar de gemeente in aanmerking komen voor een verhuiskostenvergoeding en eventueel voor vergoeding van reis- en pensionkosten in afwachting van de verhuizing volgens de bepalingen in artikel 1 en 2 van de Regeling Rechtspositie Wethouders. De vergoedingen zijn onbelast.

Artikelen 22 t/m 25 De procedure van declaratie

In de verordening zijn de drie wijzen van betaling aangegeven. Ook is aangegeven in welke gevallen welke betalingswijze aan de orde is en welke procedurevoorschriften in achtgenomen moeten worden. Hierbij gaat de voorkeur uit naar rechtstreeks facturering bij de gemeente, en daarna declaratie van vooruitbetaalde kosten of gebruik van de gemeentelijk creditcard, waarbij deze laatste twee afhankelijk zijn van de situatie.